

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Cdo/100/2024
Identifikačné číslo spisu: 1115221896
Dátum vydania rozhodnutia: 17.07.2025
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Svetlovská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2025:1115221896.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne obchodnej spoločnosti Berry Slovakia, s. r. o., Veľký Meder, Okočská 74, IČO: 36 690 929, zastúpenej JUDr. Dr. Michaelou Stessl, advokátka, s. r. o., Bratislava, Karadžičova 2, IČO: 36 857 076, proti žalovanej K. H. Y., narodenej XX. Y. XXXX, F., N. X, zastúpenej advokátom JUDr. Róbertom Šimkom, Bratislava, Grösslingova 56, o vydanie bezdôvodného obohatenia, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. Bl-17C/145/2015 (pôvodne na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 17C/145/2015), o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 31. októbra 2023 sp. zn. 10Co/29/2022, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej priznáva náhradu trov dovolacieho konania voči žalobkyňi v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) rozsudkom z 20. októbra 2020 č. k. 17C/145/2015 - 335 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobkyňi 31.276,63 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 31.276,63 eura od 14. januára 2014 do zaplatenia, vo zvyšnej časti žalobu zamietol a priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov v konaní v pomere 44,12 %. Spor posúdil právne podľa § 43 ods. 1 písm. d), 118 ods. 2, § 130 ods. 5 a 8, § 131 ods. 1, § 132, § 222 ods. 1 až 3 a ods. 6 Zákonníka práce, § 35 ods. 1 a 3 zák. č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení účinnom v čase nadobudnutia právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č. k. 6C/206/2008 - 559 z 8. októbra 2013, § 13 ods. 1, 3 a 4, § 10b ods. 1 písm. a) zák. č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení v znení účinnom v čase nadobudnutia právoplatnosti vyššie uvedeného rozsudku a dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná. Podrobne vysvetlil inštitút bezdôvodného obohatenia upravený v § 222 Zákonníka práce, predpoklady uplatnenia nároku zamestnávateľa voči zamestnancovi a dôkazné bremeno zamestnávateľa. Výhodnotil za nesporné, že žalobkyňa uhradila žalovanej náhradu mzdy vo výške 116.634,32 eura, ktorú previedla na účet žalovanej 13. januára 2014 a úrok z omeškania v sume 48.735,74 eura, ktorú previedla na účet žalovanej 20. júna 2014. Za spornú ustálil skutočnosť, či bola žalovaná povinná vydať žalobkyňi žalovanú sumu 43.406,20 eura, ktorá nebola žalobkyňou zrazená z náhrady mzdy žalovanej, vyplatenej v zmysle rozsudku

Okresného súdu Dunajská Streda. Konštatoval, že žalovaná odmietla žalobkyni žalovanú sumu vydať, keď tvrdila, že bola pri prijatí sumy uvedenej v exekučnom titule dobromyseľná, nakoľko o správnosti predmetného rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda nemala žiadne pochybnosti. Žalobkyňa tvrdila, že žalovaná si musela byť vedomá toho, že súd v predmetnom rozsudku vyčíslil náhradu hrubej mzdy a musela mať tiež vedomosť o tom, že z hrubej mzdy sa vykonávajú povinné zrážky a preto nemohla byť dobromyseľná pri prijatí tej časti sumy, ktorú bola z hrubej mzdy povinná zraziť na poistné do Sociálnej poisťovne, Zdravotnej poisťovne a na daň z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti. Dospel k záveru, že žalovaná nebola dobromyseľná pri prijatí časti náhrady mzdy, ktorú jej žalobkyňa vyplatila v sume 116.634,32 eura a z ktorej bola žalobkyňa povinná vykonať zrážky poistného na sociálne poistenie, zrážky poistného na verejné zdravotné poistenie a zrážky preddavkov na daň z príjmu fyzických osôb zo závislej činnosti v sume 31.276,63 eura. Uzavrel, že ak žalobkyňa omylom vyplatila žalovanej hrubú mzdu, vzniklo jej s poukazom na § 222 ods. 3 ZP právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 31.276,63 eura. O úroku z omeškania rozhodol podľa § 517 ods. 2 Obč. zák. a 3 ods. 1 nar. vl. č. 87/1995 Z. z. a prijal záver, že žalobkyňa si uplatnila úrok vo výške 14,25 % nesprávne a preto jej priznal nárok na úrok z omeškania v správnej výške 8,25 % ročne zo sumy 31.276,63 eura od 14. januára 2014 do zaplattenia. Nárok žalobkyne na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 12.129,57 eura s úrokom z omeškania súd prvej inštancie zamietol s odôvodnením, že úroky z omeškania majú povahu sankcie za omeškanie dlžníka so splnením záväzku (§ 517 ods. 2 Obč. zák.) a teda nejde o náhradu mzdy, ale o sankciu, ktorá nemôže byť predmetom základu dane ani predmetom vymeriavacieho základu, pokiaľ ide o zrážky poistného. Uzavrel, že ak zamestnávateľ v súvislosti s úrokmi z omeškania zaplatil príslušným inštitúciám preddavok na daň alebo poistné, nepostupoval správne, čo však nemôže zaťažovať žalovanú, keďže úrok z omeškania nie je náhradou mzdy a v tejto časti vyhodnotil žalobu za nedôvodnú. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) a čiastočne úspešnej žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v pomere 44,12 % s tým, že o výške náhrady trov rozhodne po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej rozsudkom z 31. októbra 2023 sp. zn. 10Co/29/2022 rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni 31.276,63 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 31.276,63 eura od 29. júna 2015 do zaplattenia potvrdil, vo zvyšnej napadnutej vyhovujúcej časti rozsudok súdu prvej inštancie zmenil a žalobu zamietol a žiadnej zo strán nepriznal právo na náhradu trov konania. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s dôvodmi napadnutého rozhodnutia, pokiaľ išlo o skutkové zistenia, vyhodnotenie rozhodujúcich skutočností a právne posúdenie veci. Uviedol, že súd prvej inštancie dospel k správnym skutkovým záverom a na ich základe vyvodil aj správny právny záver, že žaloba žalobkyne je v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 31.276,63 eura dôvodná, keď žalobkyňa v konaní uniesla bremeno tvrdenia ako aj dôkazné bremeno a ňou v tomto spore voči žalovanej uplatnený nárok na vrátenie jej tejto sumy a zároveň nedobromyseľnosť žalovanej pri jej prijatí dôkazmi preukázala, pričom žalovanej sa v rámci procesnej obrany nepodarilo súd presvedčiť o svojom tvrdení, že bola pri prijatí tejto omylom jej zo strany žalobkyne vyplatenej sumy dobromyseľná v tom, že jej patrí. Po preskúmaní napadnutého rozsudku v časti o uložení povinnosti žalovanej zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne zo sumy 31.276,63 eura od 14. januára 2014 do zaplattenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalovanej je čiastočne dôvodné a že žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni spolu s istinou 31.276,63 eura aj úrok z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 31.276,63 eura od 29. júna 2015 do zaplattenia a preto rozsudok súdu prvej inštancie v tejto napadnutej vyhovujúcej časti potvrdil a vo zvyšnej napadnutej vyhovujúcej časti o zaviazaní žalovanej povinnosťou zaplatiť žalobkyni úrok z omeškania nad rámec takto žalobkyni prisúdeného úroku z omeškania zmenil a žalobu zamietol. O trovách celého, prvoinštančného a odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 CSP. Uviedol, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobného petitu a výroku rozhodnutia, ktorým sa o veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu, a u žalovanej ide o plný úspech vtedy, ak bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá. Konštatoval, že takáto situácia v posudzovanom spore nenastala. Ak žiadna

strana nemá vo veci plný úspech, potom má každá zo strán úspech čiastočný, teda obe strany sporu (žalobca a žalovaná) sú sčasti úspešné a sčasti neúspešné. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Ak je čiastočný úspech a neúspech strán sporu približne rovnaký, prichádza do úvahy rozhodnutie, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. V posudzovanom spore sa žalobkyňa od žalovanej domáhala zaplata 43.406,20 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 31.276,63 eura od 14. januára 2014 do zaplata (žalovaný úrok z omeškania predstavuje za 2469 dní omeškania od 14. januára 2014 do rozhodnutia súdu prvej inštancie 20. októbra 2020 sumu 30.148,31 eura a úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne predstavuje za 1105 dní omeškania od 21. októbra 2020 do rozhodnutia odvolacieho súdu 31. októbra 2023 sumu 7.811,66 eura) a s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 12.129,57 eura od 21. júna 2014 do zaplata (žalovaný úrok z omeškania predstavuje za 2311 dní omeškania od 21. júna 2014 do rozhodnutia súdu prvej inštancie 20. októbra 2020 sumu 10.943,78 eura). Celkovo sa teda domáhala zaplata 92.309,95 eura (43.406,20 eura + 30.148,31 eura + 7.811,66 eura + 10.943,78 eura).

2.1. V časti o zaplata 31.276,63 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 31.276,63 eura od 29. júna 2015 do zaplata (prisúdený úrok z omeškania predstavuje za 3044 dní omeškania od 29. júna 2015 do rozhodnutia odvolacieho súdu 31. októbra 2023 sumu 13.172,35 eura) bolo žalobe vyhovené, z čoho mal odvolací súd za zrejmé, že žalobkyňa bola v tejto časti sporu o zaplata 44.448,98 eura (31.276,63 eura + 13.172,35 eura) úspešná a žalovaná neúspešná. Vo zvyšku žalovanej sumy 47.860,97 eura (92.309,95 eura - 44.448,98 eura) bola žaloba zamietnutá, z čoho mal za zrejmé, že v tejto časti sporu bola úspešná žalovaná (a žalobkyňa neúspešná). Uviedol, že takúto situáciu rieši § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobkyňa si uplatnila nárok na zaplata 92.309,95 eura (100 % nároku), pričom úspešná bola v časti o zaplata 44.448,98 eura (48,2 % nároku), v zostávajúcej časti žaloby o zaplata sumy 47.860,97 eura (51,8 % nároku), v ktorej bola jej žaloba zamietnutá, mala úspech žalovaná. Z uvedeného výpočtu úspešnosti vyplýva, že žalovaná tak síce mala v porovnaní so žalobkyňou v spore prevažujúci úspech v rozsahu 3,6 % (51,8 % - 48,2 %), tento úspech však vyhodnotil odvolací súd pre účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania ako nepatrný (nedosahujúci ani 5 %). Po zohľadnení čiastočného úspechu a čiastočného neúspechu strán dospel k záveru, že čiastočný úspech a neúspech strán sporu (51,8 % verzus 48,2 %) je približne rovnaký a preto aplikujúc § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

3. Proti časti rozsudku odvolacieho súdu, ktorou bolo rozhodnuté o náhrade trov konania podala žalobkyňa (ďalej aj „dovolatelka“) dovolanie, ktoré odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) CSP.

3.1. Namietala, že odvolací súd vychádzal pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania z čiastočného úspechu, pričom pomer úspechu vypočítal nielen z uplatnenej istiny (základ nároku), ale aj z úrokov z omeškania, vyčíslených ku dňu rozhodovania odvolacieho súdu, pričom v odôvodnení rozsudku riadne nevysvetlil na základe akých právnych dôvodov hodnotil úspech/neúspech žalobkyne a žalovanej pripočítaním úrokov z omeškania vypočítaných ku dňu rozhodovania. Ďalej namietala, že odvolací súd nevysvetlil, prečo aplikoval príslušné ustanovenia CSP, upravujúce rozhodovanie o náhrade trov konania tak, že pre účely rozhodovania o trovách konania použil pomer úspechu/neúspechu žalobkyne spôsobom, že k základu nároku pripočítal úroky z omeškania ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu. Výtýkala, že podľa myšlienkovvej konštrukcie použitej odvolacím súdom, pri tom istom čiastočnom úspechu a výške základu nároku, čím dlhšie súdne konanie trvá a k žalovanej istine sa pripočítavajú úroky, tým sa pomer úspechu žalobkyne v konaní menil v jej neprospech a naopak sa pomer úspechu zvyšoval v prospech protistrany a teda, ak by sa malo postupovať úvahou odvolacieho súdu a súdne konanie by trvalo o niekoľko rokov viac, žalobkyňa by napriek (čiastočnému) úspechu v konaní vo veci samej, musela neúspešnej strane konania (žalovanej) nahradiť trovy konania. Bola názoru, že odvolací súd teda v rozsudku nepriamo judikuje, že hoci žalobkyňa mala vo veľkej miere čiastočný úspech vo veci samej v časti rozhodovania o trovách konania mala úspech žalovaná strana.

Konštatovala, že úroky z omeškania v súkromnom práve sú len príslušenstvom pohľadávky a vedľajším akcesorickým peňažným záväzkovým vzťahom, pričom právny osud hlavnej veci zdieľa aj jeho príslušenstvo a základnou podmienkou vzniku dlžníkovho omeškania je splatnosť dlhu - hlavného záväzku, istiny. Právo na úroky z omeškania vzniká priamo zo zákona ako dôsledok porušenia právnej povinnosti s riadnym a včasným plnením záväzku. Povinnosť platiť úroky zaniká až splnením záväzku. Úroky z omeškania majú povahu sankcie za omeškanie dlžníka so splnením peňažného záväzku. Uzavrela, že odôvodnenie rozsudku odvolacieho súdu v časti rozhodnutia o trovách konania, kedy pomer úspechu odvolací súd počítal nie zo základu nároku, ale aj z úrokov z omeškania je preto zmätočné a arbitrárne.

3.2. Na základe uvedeného dovolateľka navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že žalobkyňa bola v konaní úspešná iba čiastočne, čomu zodpovedá pomerný úspech žalovanej v spore a táto základná skutočnosť je absolútne zrejma, jednoznačná a v rozhodnutí odvolacieho súdu náležite vyjadrená a zdôvodnená. Čiastočný úspech (a súčasne pomerný neúspech) žalobkyne zahŕňa celý žalobou uplatňovaný nárok v podobe uplatňovanej istiny pohľadávky ako aj úrokov z omeškania a v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu je uvedený exaktný výpočet pomeru úspechu sporových strán pri zohľadnení žalobou uplatnených a rozhodnutím priznaných úrokov z omeškania. Žalobkyňa si podanou žalobou nárokovala viac, než jej podľa konečného rozhodnutia prináležalo a to nie len čo do istiny ale aj úrokov z omeškania a obrana žalovanej bola v tejto časti úspešná a preto žalovaná má nárok na náhradu trov konania zodpovedajúcu neoprávnene uplatňovanej časti istiny a úrokom z omeškania zo strany žalobkyne. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považovala za dostačujúce a zrozumiteľné. Navrhla, aby dovolací súd podané dovolanie zamietol ako nedôvodné.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 CSP.

7. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f) CSP, je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 CSP alebo § 421 CSP v spojení s § 431 ods. 1 CSP a § 432 ods. 1 CSP). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

10. Z obsahu dovolania je zrejmé, že žalobkyňa namieta existenciu vady v zmysle § 420 písm. f) CSP, ktorá mala spočívať v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia.

11. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na neustrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky (I. ÚS 26/94), v ktorom sa uplatnia všetky zásady súdneho rozhodovania v súlade so zákonmi a pri aplikácii ústavných princípov. Pod porušením práva na spravodlivý proces (vo všeobecnosti) treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkom konania znemožní realizácia tých procesných práv, ktoré im právna úprava priznáva za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov.

12. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie vo veci (I. ÚS 46/05). Z uvedeného potom vyplýva, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP môže dôjsť aj nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu (porov. I. ÚS 105/06, III. ÚS 330/2013, či 4Cdo/3/2019, 8Cdo/152/2018, bod 26., 5Cdo/57/2019, bod 9., 10.) alebo prekvapivosťou rozhodnutia vtedy, keď odvolací súd vydá rozhodnutie, ktoré nebolo možné na základe zisteného skutkového stavu veci predvídať, čím bola účastníkovi odňatá možnosť právne a skutkovo argumentovať vo vzťahu k otázke, ktorá sa s ohľadom na právny názor odvolacieho súdu javila ako významná pre jeho rozhodnutie, či rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.).

13. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane uviedol, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (viď 3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). So zreteľom na to pristúpil aj v danom prípade k posúdeniu opodstatnenosti argumentácie dovolateľa, že procesne nesprávnym postupom súdov bolo zasiahnuté do jeho práva na spravodlivý proces.

14. V danom prípade dovolací súd dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa náležitosti odôvodnenia rozhodnutia (§ 393 ods. 2 v spojení s § 220 ods. 2 CSP) a preto ho nemožno považovať za nedostatočne odôvodnené či nepreskúmateľné. Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnenia a ich obsahové (materiálne) náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Za zohľadnenia skutočnosti, že odvolací súd náležite aplikoval § 387 ods. 2 CSP, v dôsledku čoho poňal do svojho rozhodnutia aj prvoinštančný rozsudok, je dovolací súd toho názoru, že z odôvodnenia rozsudkov vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V hodnotení skutkových zistení neabsentuje žiadna relevantná skutočnosť alebo okolnosť. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé, premisy v ňom zvolené, aj závery, ku ktorým na ich základe dospel, sú prijateľné pre právnickú aj laickú verejnosť. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu je zrejmé, na základe čoho dospel k záveru o potrebe potvrdenia prvoinštančného rozhodnutia.

15. Odvolací súd v odôvodnení v prvom rade konštatoval, že náhradu trov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorý sa zisťuje porovnaním žalobného petitu a výroku rozhodnutia, ktorým sa o veci rozhodlo. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, t. j. ak sa jeho žalobe vyhovel v plnom rozsahu a u žalovanej ide o plný úspech vtedy, ak bola žaloba žalobcu v celom rozsahu zamietnutá. Uviedol, že takáto situácia v posudzovanej veci nenastala. Ak žiadna strana nemá vo veci plný úspech, potom má každá zo strán úspech čiastočný, teda obe strany sporu (žalobca a žalovaná) sú sčasti úspešné a sčasti neúspešné. Vo všeobecnosti platí, že ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí. Ak je

čiasťočný úspech a neúspech strán sporu približne rovnaký, prichádza do úvahy rozhodnutie, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

15.1. Následne odvolací súd konštatoval, že žalobca sa od žalovanej domáhal zaplataenia 43.406,20 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 31.276,63 eura odo dňa 14. januára 2014 do zaplataenia (žalovaný úrok z omeškania predstavuje za 2469 dní omeškania od 14. januára 2014 do rozhodnutia súdu prvej inštancie dňa 20. októbra 2020 sumu 30.148,31 eura a následne úrok z omeškania vo výške 8,25 % ročne predstavuje za 1105 dní omeškania od 21. októbra 2020 do rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 31. októbra 2023 sumu 7,811 eur) a s úrokom z omeškania vo výške 14,25 % ročne zo sumy 12.129,57 eura odo dňa 21. júna 2014 do zaplataenia (žalovaný úrok z omeškania predstavuje za 2311 dní omeškania od 21. júna 2014 do rozhodnutia súdu prvej inštancie dňa 20. októbra 2020 sumu 10.943,78 eura). Celkovo sa teda žalobkyňa domáhala zaplataenia 92.309,95 eura (43.406,20 eura + 30.148,31 eura + 7.811,66 eura + 10.943,78 eura).

16. V bode 50. rozhodnutia odvolací súd uviedol, že v časti o zaplataenie 31.276,63 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 31.276,63 eura odo dňa 29. júla 2015 do zaplataenia (prisúdený úrok z omeškania predstavuje za 3044 dní omeškania od 29. júla 2015 do rozhodnutia odvolacieho súdu dňa 31. októbra 2023 sumu 13.172,35 eura) bolo žalobe vyhovené, z čoho je zrejmé, že žalobkyňa bola v tejto časti sporu o zaplataenie 44.448,98 eura (31.276,63 eura + 13.172,35 eura) úspešná a žalovaná neúspešná. Vo zvyšku žalovanej sumy 47.860,97 eura (92.309,95 eura - 44.448,98 eura) bola žaloba zamietnutá, z čoho je zrejmé, že v tejto časti sporu bola úspešná žalovaná (a žalobkyňa neúspešná).

17. Odvolací súd uzavrel, že takúto situáciu rieši ust. § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Žalobkyňa si uplatnila nárok na zaplataenie 92.309,95 eura (100 % nároku), pričom úspešná bola v časti o zaplataenie 44.448,98 eura (48,2 % nároku). V zostávajúcej časti žaloby o zaplataenie sumy 47.860,97 eura (51,8 % nároku), v ktorej bola jej žaloba zamietnutá, mala úspech žalovaná. Z uvedeného výpočtu úspešnosti vyplýva, že žalovaná tak síce mala v porovnaní so žalobkyňou v spore prevažujúci úspech v rozsahu 3,6 % (51,8 % - 48,2 %), tento úspech však vyhodnotil odvolací súd pre účely rozhodovania o nároku na náhradu trov konania ako nepatrný (nedosahujúci ani 5 %). Po zohľadnení čiastočného úspechu a čiastočného neúspechu strán dospel k záveru, že čiastočný úspech a neúspech strán sporu (51,8 % verzus 48,2 %) je približne rovnaký a preto aplikujúc ust. § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

18. Podľa názoru dovolacieho súdu nie je možné konštatovať, že rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo dostatočne zdôvodnené. Odvolací súd podrobne v napadnutom rozhodnutí rozobral ustanovenie § 255 ods. 2 CSP aj vo väzbe na rozhodovaciu činnosť dovolacieho súdu, vyčíslil pomer úspechu a neúspechu žalobkyne v konaní vychádzajúc z predmetu konania - žalovaná istina a príslušenstvo, istina, ktorá bola zamietnutá a príslušenstvo. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd aplikoval pri rozhodovaní o náhrade trov konania a vyčíslení pomeru úspechu žalobkyne v konaní ustanovenie § 255 ods. 2 v spojení s § 396 ods. 1 a 2 a § 262 ods. 1 CSP. Dovolací súd má za to, že aplikácia tohto zákonného ustanovenia je v rozhodnutí odvolacieho súdu dostatočne zdôvodnená a to aj v časti výpočtu percentuálnej sadzby úspechu žalobkyne v konaní, v rámci ktorého zohľadnil jej procesný neúspech v časti istiny a úrokov z omeškania, v ktorej časti bola žaloba zamietnutá. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je v súlade aj s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky z 28. novembra 2018 vo veci III. ÚS 439/2018, v zmysle ktorého sú závery všeobecného súdu založené na aplikácii zásady úspechu strán sporu doplnenej o aplikáciu zásady procesnej zodpovednosti za zavinenie ústavne udržateľné a taktiež aj v súlade s rozhodnutím Ústavného súdu Slovenskej republiky z 3. septembra 2015 vo veci II. ÚS 535/2015, v zmysle ktorého úroky z omeškania žiadané za určité obdobie sú z hmotnoprávneho hľadiska predmetom konania a nie je možné na ne neprihliadať z pohľadu úspechu a neúspechu strán sporu ako pohľadu rozhodujúceho pre otázku náhrady trov konania. Dovolací súd uvádza, že rovnaký právny názor zaujal i Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí sp. zn. 1Obdo/29/2023 z 28.

mája 2024. Dovolací súd preto uzatvára, že pri rozhodovaní o náhrade trov konania podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP je nutné považovať za predmet konania nie len žalovanú istinu, ale tiež jej príslušenstvo.

19. Na základe uvedeného možno konštatovať, že odvolací súd neopomenul vziať do úvahy žiadnu z (rozhodných) skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo. Z vyššie uvedeného je zrejmé, z akých dôvodov odvolací súd zmenil prvoinštančné rozhodnutie v časti týkajúcej sa náhrady trov konania. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že dovolateľka sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa jej predstáv. Samotná skutočnosť, že dovolateľka so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

20. Dovolací súd zdôrazňuje, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Neostáva preto nič iné, než konštatovať, že v prejednávanej veci boli z tohto pohľadu odvolacím súdom splnené ústavnoprávne nároky kladené na odôvodnenie súdneho rozhodnutia.

21. Dovolací súd dospel k záveru, že procesný postup odvolacieho súdu, ktorý konal v zmysle ustanovení a zásad zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, nemožno považovať za porušenie práva na spravodlivý proces. Napadnuté rozhodnutie sa nevymyká nielen zo zákonného, ale ani z ústavnoprávneho rámca. Uvedeným postupom preto nedošlo k založeniu namietanej vady podľa § 420 písm. f) CSP a žalobkyňa neopodstatnene namieta nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorý by mal za následok porušenie jej práva na spravodlivý proces.

22. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne odôvodnené § 420 písm. f) CSP odmietol podľa § 447 písm. c) CSP ako dovolanie, ktoré smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

23. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

24. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 . 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.